

ISBN 978-86-82873-15-0

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

ШЕЗДЕСЕТ ГОДИНА
ИНСТИТУТА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
С А Н У

ЗБОРНИК РАДОВА I

Уређивачки одбор:

др Гордана Јовановић, редовни професор, др Александар Лома, дописни члан САНУ, др Предраг Пипер, дописни члан САНУ, др Слободан Реметић, дописни члан АНУРС, др Стана Ристић, научни саветник, др Срето Танасић, научни саветник

Главни уредник:

Срето Танасић

БЕОГРАД
2007

CIP — Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41:005.71(497.1),,1947/2007“
811.163.41(082)

ШЕЗДЕСЕТ година Института за српски језик САНУ : зборник радова I / уредник Срето Танасић. — Београд : Институт за српски језик САНУ, 2007 (Београд : Чигоја штампа). 494 стр. ; — 24 cm

Тираж 500. — Напомене и библиографске референце уз текст. — Библиографија уз поједине радове.

ISBN 978-86-82873-15-0

1. Танасић, Срето [уредник]

а) Институт за српски језик САНУ (Београд) — 1947–2007

б) Српски језик — Зборници

COBISS.SR-ID 145323020

Рецензенти:

академик Милка Ивић, др Гордана Јовановић, редовни професор,
др Александар Лома, дописни члан САНУ, др Предраг Пипер, дописни члан САНУ,
др Слободан Реметић, дописни члан АНУРС, др Стана Ристић, научни саветник,
др Срето Танасић, научни саветник

Секретари редакције:

мр Владан Јовановић
Марина Спасојевић

Израду и штампање финансирало је Министарство науке Републике Србије.

Издаје:

Институт за српски језик САНУ, Буре Јакшића 9

Коректура:

Владан Јовановић и Марина Спасојевић

Припрема за штампу:

Давор Палчић (palcic@eunet.yu)

Штампа:

ЧИГОЈА ШТАМПА
Београд, Студентски трг 13
chigoja@eunet.yu
www.chigoja.co.yu

Тираж

500

САДРЖАЈ

Предговор	7
-----------------	---

I

Драго Ћупић — Срето Танасић: <i>Шездесет година Института за српски језик САНУ</i>	11–18
Ирена Грицкат-Радуловић: <i>Наука о језику у делатности Академије</i>	19–106
Милка Ивић: <i>Александар Белић (2. VIII 1876 — 26. II 1960)</i>	107–109
Милка Ивић: <i>Актуелности Белићевих погледа на именицу</i>	111–123
Драго Ћупић: <i>Михаило Сивановић (Свијена Пийерска, 1903 — Београд, 1991)</i>	125–130
Стана Ристић: <i>Прва лексикографска школа у Институту за српски језик САНУ</i>	131–149
Марта Бјелетић: <i>Пројекат „Етимолошка истраживања српског језика и израда Етимолошког речника српског језика“</i>	151–170
Гордана Јовановић — Виктор Савић: <i>Пројекат „Обрада старих српских писаних синонима и израда Речника црквенословенског језика српске редакције и Српскословенског јеванђељског речника“</i>	171–177
Слободан Реметић: <i>Шездесет година дијалектологије у Институту за српски језик</i>	179–193
Предраг Пипер: <i>Савремени српски књижевни језик у истраживањима и издањима Института за српски језик САНУ</i>	195–204

II

Милка Ивић: <i>О специфичном лексичко-морфолошком ентитету пут</i> ..	207–214
Миланка Бабић: <i>Грамаичко-прагматичке везе презентативних партикула ево, ето, ено у екскламативним конструкцијама</i>	215–228
Милета Букумирић: <i>Изучавање српског језика на Филозофском факултету у Приштини</i>	229–242
Даринка Гортан-Премк: <i>Српска лексикографија данас. Три предлога</i> ..	243–247
Јасмина Грковић-Мејдор: <i>Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци</i>	249–266
Милорад Дешић: <i>Српски језик као страни у теорији и пракси</i>	267–271
Милан Драгичевић: <i>Прекодрински мост (поводом 60 година постојања Института за српски језик САНУ)</i>	273–278

Радмила Жугић: <i>Генитивне предлошко-падежне синтагме узрочног значења с предлогом од у говору јабланичког краја (паралеле с призренско-тимочким и косовско-ресавским говорима)</i>	279–291
Гордана Јовановић: <i>Бура Даничић, Рјечник из књижевних старијих српских — дело нејролазне лексикографске вредности</i>	293–297
Милош Ковачевић: <i>Међуоднос фуџура I и фуџура II имперфективних глагола</i>	299–311
Ана Кречмер: <i>Славеносрпска писменост и њено значење за историјску српистику</i>	313–320
Władysław Lubaś: <i>Мój naukowy Belgrad</i>	321–329
Јордана Марковић: <i>Српска дијалектологија после</i>	331–338
Герхард Невекловски: <i>Српски језик у Аустрији</i>	339–348
Милош Окука: <i>Српистика у Баварској</i>	349–365
Бранислав Остојић: <i>Досадашњи резултати, стање и будући задаци науке о српском језику у Црној Гори</i>	367–373
Звездана Павловић: <i>Поглед на оронимију Србије</i>	375–380
Јованка Радић: <i>Пол и категоријална припадност назива за лица у српском језику</i>	381–400
Милорад Радовановић: <i>Ојолски пројекат</i>	401–416
Милица Радовић-Теших: <i>Славови М. Пешикана о језику у Црној Гори</i>	417–425
Андрей Н. Соболев: <i>Календарная лексика балканских славян</i>	427–443
Димитрије Стефановић: <i>Нешто о лингвистичкој српистици на Универзитету у Будимпешти у прошлости и данас</i>	445–461
Рада Стијовић: <i>Семантичко-орфографске дистинкције неких сложеничких образовања</i>	463–470
Светлана Михаиловна Толстая: <i>Языковой образ пустого</i>	471–480
Пол-Луј Тома: <i>Српистика у Француској</i>	481–494

ISBN 978-86-82873-15-0, p. (339–348)

УДК 378.147:811.163.41(436)

2007.

ГЕРХАРД НЕВЕКЛОВСКИ
(Клагенфурт)

СРПСКИ ЈЕЗИК У АУСТРИЈИ

У раду се описује почетак славистичких студија на аустријским универзитетима, занимање за српски језик до краја Првог светског рата, затим процват славистике на аустријским универзитетима после Другог светског рата и положај сербокroatистике. Описују се такође промене настале у деведесетим годинама 20. века, данашње стање и активности у вези са српским језиком на Бечком универзитету и у Балканској комисији Аустријске академије наука.

Кључне речи: славистика, Аустрија, сербокroatистика, српски језик, универзитети, Академија наука.

У Аустрији студије словенских језика имају дугу традицију. Беч је био центар велике монархије у којој је скоро половина становништва говорила неки словенски језик. Међу словенским језицима од највећег значаја за монархију био је чешки језик, који се у целини говорио у Аустрији. Он се почео предавати као први словенски језик, на почетку на војним академијама у Бечком Новом Месту и у самом Бечу, а од 1775. године на Бечком универзитету. И први универзитетски учитељ, Ј. В. Злобицки (Zlobický), предавао је чешки језик на војној Академији у Бечком Новом Месту, кад је прешао на Бечки универзитет. Осим тога, Злобицки је био цесарско-краљевски цензор за словенске језике и у тој функцији претеча Јернеја Копитара (до 1811). Међутим, тада на универзитету славистика није била уређена као научни предмет, него се чешки језик предавао само у практичне сврхе, за потребе чиновника и војних лица. Злобицки је иначе израдио нацрт за студије славистике на Бечком универзитету, али се то није остварило (Јагодич 1950, 12–13). Добро је познато колико је важну улогу играо Копитар за Словене који су живели у Бечу. Дошао је у Беч 1810. године и ступио у службу Дворске библиотеке (данашње Аустријске националне библиотеке). О његовом значају за развитак личности Вука Стефановића Караџића од 1813. године не треба по-

себно говорити, јер се то добро зна. Знамо такође да је Беч био културни центар Срба у 18. и у добром делу 19. века. Ту су се издавале прве српске новине и многе књиге на српском језику. Године 2002. била је изврсна изложба у Аустријској националној библиотеци („Српска књига у Бечу 1741–1900“, од 20. марта до 27. априла), из које се видела културна функција Беча за Србе (постоји леп Каталог изложбе). Изложба је била организована од Матице српске у Новом Саду и београдске Народне библиотеке заједно с Аустријском националном библиотеком. Аустријска национална библиотека има велики фонд српских књига из 18. и 19. века. Исто важи за библиотеку Института за славистику Бечког универзитета. Будући да сам тамо радио последњих неколико година, нека ми буде допуштено да споменем само нека оригинална издања српских књига која се налазе у библиотеци Института за славистику (која, додуше, нису изашла само у Бечу): издања Вука Караџића од *Српског рјечника* до *Српских народних њриповједака* и *Народних њјесама* (у штампарији јерменског манастира у Бечу), *Историју словенских народова* Јована Рајића у четири књиге, *Живот и њрикљученија*, *Басне*, *Совјетњи здраваго разума* Доситеја Обрадовића, *Историју* Павла Јулинца, *Житије Пејтра Великога* Захарија Орфелина, *Српски секретар* Атанасија Стојковића и друго.

О животу и раду Вука Караџића зна се доста, тако да о њему нећемо говорити. Вук је живео и радио у Бечу углавном док није постојала славистика на Универзитету. Измаил И. Срезњевски је долазио у Беч 1840. и 1841, када се упознао са Вуком и код њега учио српски језик и читао народне песме (Невекловски 2007, 317сл.). Вук је оставио дубок утисак на Срезњевског, толики да је овај написао Вукову прву биографију (прештампана у Београду 1987, уредник Голуб Добрашиновић). Срезњевски је одржавао везе са свим тадашњим славистима, али о Бечком универзитету нема ни спомена. Словенац Франц Миклошич је био позван да преузме прву славистичку катедру у Бечу тек после револуције 1848. у Будимпешти и Бечу, кад су основане прве славистичке катедре Аустро-угарске монархије, у Будимпешти и Бечу 1849. године.

Познато је да је Миклошича на бечкој катедри наследио Хрват Ватрослав Јагић. За нашу тему треба споменути да су тада студирали славистику пре свега Словени и да је међу студентима било мало аустријских Немаца. Код Јагића су израђене докторске дисертације такође српских кандидата. Мада Јагић сам није био дијалектолог, подупирао је дијалектолошке радове својих студената и објављивао их је у свом Архиву (*Archiv für slavische Philologie*).

Спомињем једну дијалектолошку дисертацију која додуше није сачувана: Васо Ђерић (Gjerić), *Eigentümlichkeiten der serbischen Sprache in Süd-Kroatien* (Посебности српског језика у јужној Хрватској), 1894. Из Јагићеве оцене (која је сачувана) произлази да је Ђерић описао говор православног становништва Лике и Крбаве (Невекловски 1980 и 1999, 120). Милан Решетар је студирао у Грацу и тамо промовирао с радом о чакавштини који је Јагић објавио у свом Архиву (год. 13, 1891). Од 1908. године Решетар је наследио Јагића на Бечком универзитету.

На универзитету у Грацу почела је настава словеначког језика 1812, а славистика је почела да ради од 1870. Грац је неговао нарочито словенистику, а и професори су били на почетку Словенци: Грегор Крек, Матија Мурко, Карел Штрекељ (детаљније: Хафнер 1984, 74–77).

Године 1897. основана је Балканска комисија Аустријске академије наука у Бечу, која је на почетку имала два одељења, филолошки и археолошки. Јагић је био председник првог. Најплоднији је сарадник био свакако Решетар, са чијим је првим великим радом *Die serbokroatische Betonung südwestlicher Mundarten* (Српскохрватски нагласак југозападних говора), 1900, покренута серија „Schriften der Balkankommission“ (Списи Балканске комисије; постоји и данас); касније је објавио у истој серији књигу о штокавском дијалекту (*Der štokavische Dialekt*, 1907) и књигу о хрватским колонијама у јужној Италији (*Die serbokroatischen Kolonien Süditaliens*, 1911). О Решетару као дијалектологу види Невекловски 2005. По налогу Балканске комисије путовао је Херман Хирт у западну Србију (Азбуковица) да би истражио икавизме у јекавским говорима (*Der ikavische Dialekt im Königreich Serbien*, Беч 1903), а норвешки слависта Олаф Брок (Broch) отишао је у јужну Србију те објавио опсежну студију о говорима најјужније Србије (*Die Dialekte des südlichsten Serbiens*, Беч 1903). Овим је завршен рад на српским дијалектима.

Крајем првог светског рата аустријска славистика се морала прилагодити новим приликама. Словени су отишли у своје земље, а славистика није била јако привлачна за Аустријанце. Ипак је бечка славистика доживела научни врхунац доласком Николаја С. Трубецког (1923–1938). У периоду између два рата, аустријска славистика остала је на рубу академског живота, ако се гледа на број студената, који је био јако мален. Било је извесно занимање за словенистику, а славистика у целини је више била окренута према старословенском, руском, чешком и пољском језику.

Тек после другог светског рата дошло је до оснивања нових универзитетских института славистике и до повећања професорских и

асистентских места. Тако су студије славистике уведене на универзитету у Салцбургу 1967, у Инсбруку 1970, у Клагенфурту 1975. Бечки Економски универзитет (Wirtschaftsuniversität) добио је посебан институт за славистику 1989, а на славистици Бечког универзитета број професорских места је постепено повећан од једног на шест. Поред руског језика највеће је занимање постојало за српскохрватски, који се могао студирати редовно на пет универзитета (као и руски), док су други језици били ограничени на мањи број универзитета (види такође Невекловски 2004). Пре две године је дошло до промене у том погледу, наиме салцбуршка се славистика преоријентисала на западнословенске језике (чешки и пољски), и затворила је јужнословенске језике, српскохрватски и бугарски. Ипак постоји лекторат хрватског језика. Осим редовне наставе за диплому сербокроатистике на четири универзитета (Беч, Грац, Клагенфурт, Инсбрук), српскохрватски се подучава на одсецима за превођење Бечког и Градачког универзитета за диплому преводиоца односно тумача.

Оснивање нових славистичких центара била је последица повећаног интереса за словенске земље, пре свега економског и туристичког, ту је било и суседство Аустрије са словенским земљама (нарочито Југославијом и Чехословачком), и на крају, не треба заборавити ни словенске мањине у Аустрији (словеначку, хрватску, чешку и словачку).

До године 1975. студирала се славистика у целини, као један предмет, кад је донесен нови закон о универзитетским студијама. До тада су професори већином држали општа предавања за све слависте, делимично и специјализована, и за сваки језик су постојали лекторати. Лекторат за српскохрватски је постојао на свим универзитетима, на неким према међународном уговору. Од 1975. студира се сваки језик као посебан предмет, нема више целокупне славистике у старом смислу. Ова чињеница је имала велике последице, јер се морала сада обезбедити пуна настава за сваки предмет. Будући да то, осим у Бечу, није било могуће, с једне стране се ограничио број предмета (тј. језика и књижевности) на појединим универзитетима, а с друге, повећао се број наставног особља. Нови закони су донесени 1993. (двопредметне студије) и 1999. (једнопредметне студије), а највећа је промена дошла 2002, кад је прихваћен тзв. Болоњски процес, тј. усклађивање универзитетских студија у Европској унији према енглеском узору (Bachelor — Master — PhD). Сада су аустријски универзитети у прелазној фази, неки су већ увели нови систем (мањи универзитети), док се у Бечу још (2007) ради на новим нацртима.

Као последица радикалних политичких промена и ратних догађаја у бившој Југославији долазило је у првој половини деведесетих година до емотивних и живахних дискусија, нарочито међу студентима, по славистичким институтима у Аустрији. Било је аргумената за поделу и против поделе српскохрватског језика у два или три предмета (нпр. Катичић 1995). По налогу аустријског министарства за науку представници министарства и шефови пет института за славистику као и представници Историје источне Европе и једног института за превођење дискутовали су током 1994. и 1995. године о питању српскохрватског језика и о томе како би се могло уопште доћи до веће флексибилности студија у оквиру постојећих закона. Овде нас занима само прво питање. Аустријска славистика (тј. радна група, с којом нису, наравно, сви слависти били истог мишљења) одлучила је да се предмет сербокроатистика не подели, него да остане један, с тим да се студент може, према могућностима, специјализовати за једну језичку варијанту. Што се тиче имена предмета, одлучено је да се зове *Bosnisch / Kroatisch / Serbisch* (босански / хрватски / српски) према немачком називу у абecedном реду. Наравно, назив је неспретан и гломазан. Ускоро се говорило о БКС („бе ка ес“); тај термин се данас широко употребљава у усменој комуникацији. Најважнији аргуменат да се предмет не подели био је тај да би на малим институтима, где б / х / с студира врло малени број студената, дошло до уништавања предмета, или пак, да би се свака славистика морала определити за један од тих језика (и могло би се догодити да сви изаберу исти). Из свог искуства на универзитету у Клагенфургу могу рећи да на мојим предавањима сербокроатистике од 1979. до 2000. године обично није било више од петеро, шестеро студената. Њихова би подела значила крај предмета. Студенти су тада били већином Аустријанци. Та се ситуација данас битно променила, број студената се повећао и већином су Бошњаци, Хрвати и Срби. У Бечу такво стање влада већ дуже. Највећа етничка група у Бечу су Срби; има их око 100.000, међу којима велики део има аустријско држављанство. Природно је да међу студентима „бхс“ бечке славистике Срби (великом већином Српкиње) представљају већину.

Занимање за б / х / с доста је велико. У летњем је семестру 2006. године студирало тај предмет 250 (+ 35 за педагошки смер) студената у Бечу, што је друго место, после руског (отприлике 700 + 130), и знатно више него чешки (који се до недавна студирао једино у Бечу, сада такође у Салцбургу) (и то 161 + 27) и пољски (који се такође студира још у Салцбургу) (148). Овде ваља додати да педагошки смерови постоје за руски, б / х / с (у Градишћу под именом хрватски), че-

шки и словеначки; постоје настојања да се уведе педагошки смер такође за пољски и словачки. Лекторати б/х/с језика у Аустрији нису подељени према националним критеријима и лектори морају радити сва три стандардна језика. Наравно, сваки лектор има свој стандардни језик који може да му буде основа, али се гледа на то да узима у обзир и друге. У Бечу има више лектора тако да су студенти конфронтирани с варијантама (стандардним језицима) од самог почетка (треба имати у виду да и студенти обично знају једну од варијаната). Мора се водити рачуна такође о томе да је студијски нацрт предвиђен за аустријске студенте са немачким матерњим језиком, тако да се велики део наставе троши на језик. Наши су студенти сербокroatистике делом рођени и школовани у Аустрији, па су језик родитеља научили код куће, али има их доста који су дошли касније, тако да су школовање или део школовања завршили у Југославији или њеним државама-наследницима.

Према закону из 1999. уведен је доста велики број слободних предмета, међу којима се могу бирати и течајеви језика. Због тога су уведени и курсеви за неслависте, за које постоји велико занимање.

Међу аустријским професорима и доцентима који се (између осталог) баве српским темама спомињем: Станислава Хафнера, дописног члана Аустријске академије наука и иностраног члана САНУ, који је преминуо 9. децембра 2006. (некролог: Невекловски 2006). Из области србистике прочуо се својим студијама о средњевековној српској књижевности (немачки преводи српских житија са коментарима), избор мањих радова у српском преводу изашао је под називом *Српски средњи век*, Београд 2001 (= Студије о Србима 11). Хафнер је био библиотекар Аустријске националне библиотеке у Бечу, а касније је радио као професор славистике у Грацу. У Грацу ради од 1996. као професор Бранко Тошовић, који је 2007. године организовао међународни симпозијум о босанском, хрватском и српском језику. Затим спомињем Даринку Фелкл (Völkl), доценткињу у Инсбруку, која има заслуге око уговора са Сарајевским универзитетом, и која се бавила Мешом Селимовићем. Герхард Невекловски је одржавао везе са Међународним славистичким центром у Београду, објавио две књиге конкорданција и спискова речи Доситејевог *Живоћа и прикљученија*, оба дела, 1995. и 1998. у списима споменуте Балканске комисије. О неким проблемима аустријске славистике може се сазнати из интервјуа са њим (Јевтић 2006). Преглед свих славистичких установа у Аустрији са именима научног особља и другим подацима може се наћи у: Хафнер / Ертл / Миклас 2005.

Као гостујући професори у Аустрији су радили Срби Милан Шипка (Сарајево) у Клагенфурту, Богдан Дабић (Сарајево) у Инсбруку и Мирјана Стефановић (Нови Сад) у Бечу.

Међу активностима бечке славистике спомињем следеће: После преласка из Клагенфурта у Беч 2000. године Герхард Невекловски је 2002. године организовао међународни скуп на тему „Босански — хрватски — српски“. Идеја Скупа је била та да се после тешких година за све слависте на Балкану састану заступници Срба, Хрвата, Бошњака и Црногораца на једном месту да би расправљали са страним славистима и међусобно о новим и старим стандардним језицима, расправљали о решењима и проблемима, обновили познанства и успоставили сарадњу. Са српске стране били су присутни Бранислав Брборић, Иван Клајн, Љубомир Поповић, Милорад Радовановић, Милан Шипка. Слободан Реметић и Бранислав Остојић нису могли доћи, али су послали своја излагања. Зборник реферата је изашао 2003 (Невекловски 2003). Био је представљан у САНУ у Београду и у Хрватском центру у Бечу (то је центар Градишћанских Хрвата). Неки су називали састанак у шали „други бечки књижевни договор“.

О језичкој ситуацији бившег српскохрватског језика и о допунској настави у Бечу била је јавна дискусија 15. јануара 2003. у Хрватском центру у Бечу.

Године 2003. успоставили су се контакти између Беча и Института за српску културу у Лепосавићу, чији је директор био доц. др. Милош Ђорђевић. После посете Бечу 2004. Ђорђевић је поклонио Институту за славистику Бечког универзитета бисту Вука Караџића српског академског вајара Светомира Арсића-Басаре, која је била свечано откривена 27. септембра 2004, у присуству српског амбасадора у Бечу, господина Михајла Ковача. Приликом откривања бисте одржана су два кратка предавања: Милош Ђорђевић *Слика Србије и Евроје у историјским сџисима Вука Караџића* и Герхард Невекловски *Вук Караџић у Бечу*. Оба су текста објављена у часопису *Баштџина* 17 (2004). Овим је догађајем почета успешна сарадња између Бечке славистике и Амбасаде Србије и Црне Горе одн. Србије.

Изложбу „Јован Јовановић Змај у Бечу“, која је отворена 28. новембра 2005, организовала је Олга Красић Марјановић (библиотека града Београда), у присуству српског амбасадора у Бечу Драгана Великића, а 9. маја 2006. одржана је промоција књиге Манфреда Јенихена „Das Lied öffnet die Berge“, прве антологије српске поезије на немачком језику. Првог јуна 2007. приређен је симпозијум о Петру Коџићу, у сарадњи с Универзитетом у Бањалуци. Треба истаћи да је ак-

тивности последних година добрим делом организовала српска лекторка Гордана Илић Марковић.

На крају неколико речи о делатности Балканске комисије данас. У последњим деценијама на челу Комисије су били слависти Јосип Хам, Франтишек Мареш и Радослав Катичић, затим византолог Јоханес Кодер, а од 2007. г. Герхард Невекловски. Међу пројектима Балканске комисије има један пројект у ком се истражује и српски језик, и то о цивилизацијској лексици у балканским језицима 19. века, наиме у српском, хрватском, бугарском, грчком, румунском и турском језику. Ради се о новим речима које су настајале током 19. века услед потреба новог времена на пољу политике, економије, технике и слично. Најбоље се развој лексике може пратити у периодици. Кад се први пут у *Босанском вјеснику* 1866. говорило о тунелима, новинар је додао у загради „прокопи кроз брегове“. Као што знамо, реч тунел се ускоро одомаћила тако да додатних објашњења више није било потребно. У периоду 2–3. марта 2006. одржан је научни састанак Балканске комисије Аустријске академије наука о цивилизацијској лексици. Зборник реферата је у штампи.

Међу мојим студентима могу се истаћи неки који су се бавили српским темама. Рудолф Маиер је написао дипломски рад о језику *Кандора* Атанасија Стојковића (1800), који је и одштапан (Маиер 1986). Затим бих споменуо два рада Јохана Печника о квантитативним истраживањима над текстовима Иве Андрића и Зије Диздаревића (Печник 1994, Печник 2002), те рад о аутобиографији Доситеја Обрадовића као роману (Фишер 2002).

Крајем 2006. отишао сам у пензију на Бечком универзитету, али сам задржао функције у Аустријској академији наука. Бечки универзитет је одобрио да се попуни слободно место за професора б / х / с и словенистике. Конкурс је завршен, комисија је завршила свој рад па се сад чека одлука ректора.

ЛИТЕРАТУРА

- Фишер 2002:** Wladimir Fischer, *Dositiej Obradović im Kontext des 18. Jahrhunderts und seine Rezeption bei den serbischen Eliten im frühen 19. Jahrhundert*, Wien (дисертација у рукопису)
- Хафнер 1985:** Hafner, Stanislaus „Geschichte der österreichischen Slawistik“, Josef Hamm / Günther Wytzens (уредници), *Beiträge zur Geschichte der Slawistik in nichtslawischen Ländern*, Wien (Österr. Akademie der Wissenschaften, Schriften der Balkankommission, Ling. Abt., 30), 11–88
- Хафнер / Миклас / Ертл 2005:** Stanislaus Hafner / Heinz Miklas / Eleonore Ertl „Geschichte der österreichischen Slawistik [други део]“, Giovanna Brogi Bercoff / Pierre Gonneau / Heinz Miklas (уредници), *Contribution à l'histoire de*

- la slavistique dans les pays non slaves*. Wien (Österr. Akademie der Wissenschaften, Schriften der Balkankommission, 46), 27–87
- Јагодич 1951:** Rudolf Jagoditsch, „Die Lehrkanzel für slavische Philologie an der Universität Wien 1849–1949“, *Wiener Slavistisches Jahrbuch 1*, 1–52
- Јевтић 2006:** Jevtić, Miloš (2006), *Slavistička raskršća Gerharda Neveklowskog*, Beograd (Kolekcija Odgovori 148)
- Катићић 1995:** Radoslav Katičić, „Soll die Serbokroastistik aufgeteilt werden?“, *Slavia* 64, 59–62
- Маиер 1986:** Rudolf Maier, „O jeziku 'Kandora' Atanasija Stojkovića“, *Wiener Slavistischer Almanach 18*, 115–231
- Невекловски 1980:** Neweklowsky, Gerhard, „Doprinosa austrijske slavistike srpsko-hrvatskoj dijalektologiji“, *Научни сасиџанак слависџа у Вукове дане 9*, 173–180
- Невекловски 1999:** „Der Beitrag der österreichischen Slawistik zur Erforschung der bosnischen, kroatischen und serbischen Dialekte“, *Wiener slavistisches Jahrbuch 45*, 119–126
- Невекловски 2003:** Gerhard Neweklowsky (уредник), *Bosanski — hrvatski — srpski. Aktuelna pitanja jezika Bošnjaka, Hrvata, Srba i Crnogoraca*. Wien
- Невекловски 2004:** Gerhard Neweklowsky „Serbo-Croatian and its successors in Austria“, Celia Hawkesworth i Ranko Bugarski (уредници) *Language in the Former Yugoslav Lands*, Bloomington, Indiana: Slavica, 243–249
- Невекловски 2005:** Gerhard Neweklowsky „Milan Rešetar als Dialektologe“, Tihomil Maštrović (главни уредник), *Zbornik o Milanu Rešetaru, književnom kritičaru i filologu*. Zagreb, 21–29 (= Hrvatski književni povjesničari, 9).
- Невекловски 2006:** Gerhard Neweklowsky „Stanislaus Hafner“, *Wiener Slavistisches Jahrbuch 52*, 195–199
- Невекловски 2007:** Gerhard Neweklowsky „Izmail Ivanovič Sreznevskijs Reise durch Österreich 1841–1842“, *Studia slavica Hung.* 52, 309–318
- Пеџник 1994:** Johann Pečnik, *Quantitative Textanalysen. Ausgewählte Erzählungen von Ivo Andrić*, Klagenfurt (дипломски рад у рукопису)
- Пеџник 2002:** Pečnik, Johann, *Quantitative Textanalyse. Computergestützte Untersuchungen an ausgewählten Texten — Erzählungen — von Zija Dizdarević und Ivo Andrić*, Klagenfurt (дисертација у рукопису)

Zusammenfassung

Gerhard Neweklowsky

SERBISCH IN ÖSTERREICH

In dem Aufsatz werden die Anfänge der österreichischen universitären Slawistik beschrieben, dann die Gründung der Slawistik auf der Universität Wien, weiters die Interessen von Vatroslav Jagić an der Universität und der Akademie der Wissenschaften bezüglich serbischer Themen. Nach dem Zweiten Weltkrieg kam es zur Gründung einer Reihe von Universitätsinstituten für Slawistik, das Fach Serbokroastistik konnte an allen studiert werden. Die politischen und kriegerischen Ereignisse im ehemaligen Jugoslawien in der ersten Hälfte der neunziger Jahre des 20. Jahrhunderts haben auch Veränderungen an den österreichischen Universitäten nach sich gezogen: Das Fach kann heute an vier Universitäten regulär studiert werden. Die österreichische Slawistik hat beschlossen, das Fach Serbokroastistik aus Gründen, die im Aufsatz genannt werden,

nicht zu trennen; es figuriert heute unter dem Namen „Bosnisch/Kroatisch/Serbisch“. Die Studierenden können sich nach Maßgabe der Möglichkeiten spezialisieren. Die Zusammensetzung der Studierenden hat sich in den letzten Jahren vollkommen verändert: Heute sind es vor allem Muttersprachler, die das Fach B/K/S studieren.

Am Ende des Aufsatzes werden die Aktivitäten der Wiener Slawistik und der Balkankommission der Akademie der Wissenschaften bezüglich serbischer Themen beschrieben und einige Diplomarbeiten und Dissertationen über serbische Themen genannt.